Fietsroute 1 De Leijestroom

Fietscafé De Rustende Jager ligt in de luwte van de Loonse en Drunense Duinen, op de grens van nat en droog. Het café aan de Oude Bosschebaan is een prima start- en eindpunt voor deze fietstocht. Onderweg passeert u de beken van het Brabants plateau; ze stromen hier van zuidwest naar noordoost. De bekendste is de Zandleij, die van oudsher Tilburg verbindt met de Maas, tegenwoordig indirect via het Drongelens Kanaal. In de Zandleij mondt een aantal kleinere stroompjes uit, zoals de Kasteelloop, de Roomleij, de Broekleij en de Raamse Loop.
De afwatering in dit gebied is altijd matig geweest, vandaar dat er in deze contreien veel drassige broeklanden voorkomen. Tegenwoordig wordt het boerenland hier gedomineerd door boomkwekerijen. Langs de route ziet u bomen en struiken in vele kleuren en vormen.
Na ruim 20 km kruist de route opnieuw de Oude Bosschebaan, om daarna verder te gaan langs de rand van het zand via gehuchten als Distelberg en Giersbergen. Deze laatste is een enclave in het Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen. Dit oude boerengehucht met mooie boerderijen heeft altijd tegen het stuifzand moeten vechten. Van nature liggen de duinen namelijk op een hoge dekzandrug. De natuurlijke bossen op deze zandrug zijn in de middeleeuwen gekapt en de heide werd door schapen begraasd. Door overbeweiding, dus door menselijk handelen, zijn hier stuifzanden ontstaan. De inwoners van Giersbergen legden eikenwallen aan om zich tegen de zandstormen uit het westen te beschermen. Terreinbeheerder Natuurmonumenten heeft de eikenwal onlangs hersteld. Hoe hoog het zand op kon stuiven is nog goed te zien voorbij Giersbergen. Op sommige plaatsen reikt het zand bijna tien meter hoog. Even verder ziet u De Rustende Jager weer, nog steeds in de luwte.

Praktische informatie

Start- en eindpunt
Voor fietscafé De Rustende Jager
in Biezenmortel bij fietsknooppunt 35.

Lengte
35 km.

Parkeren
Gratis parkeren bij De Rustende Jager,
Oude Bosschebaan 11, Biezenmortel.

Bereikbaarheid startpunt met OV
Het startpunt is niet bereikbaar met
openbaar vervoer.

Fietsverhuur
Fietscafé De Rustende Jager, reserveren via
website www.de-rustende-jager.nl.

Fietsroutenetwerk en bewegwijzering
Deze route maakt gebruik van de
Leijestroomroute, bewegwijzerd met zeskantige,
wit-blauwe bordjes; ook maakt de route
gebruik van fietsroutenetwerk De Meierij,
www.routebureaubrabant.nl.

Eten en drinken
Biezenmortel, De Rustende Jager,
www.de-rustende-jager.nl
Haaren, Tuin van Brabant,
www.cafetariavandeven.nl
Helvoirt, brasserie De Bolle Keizer,
www.debollekeizer.nl
Distelberg, partycentrum Duinoord,
www.duinoord.nl
Giersbergen, Herberg De Drie Linden.

Fietsroute 1

lengte 35 km

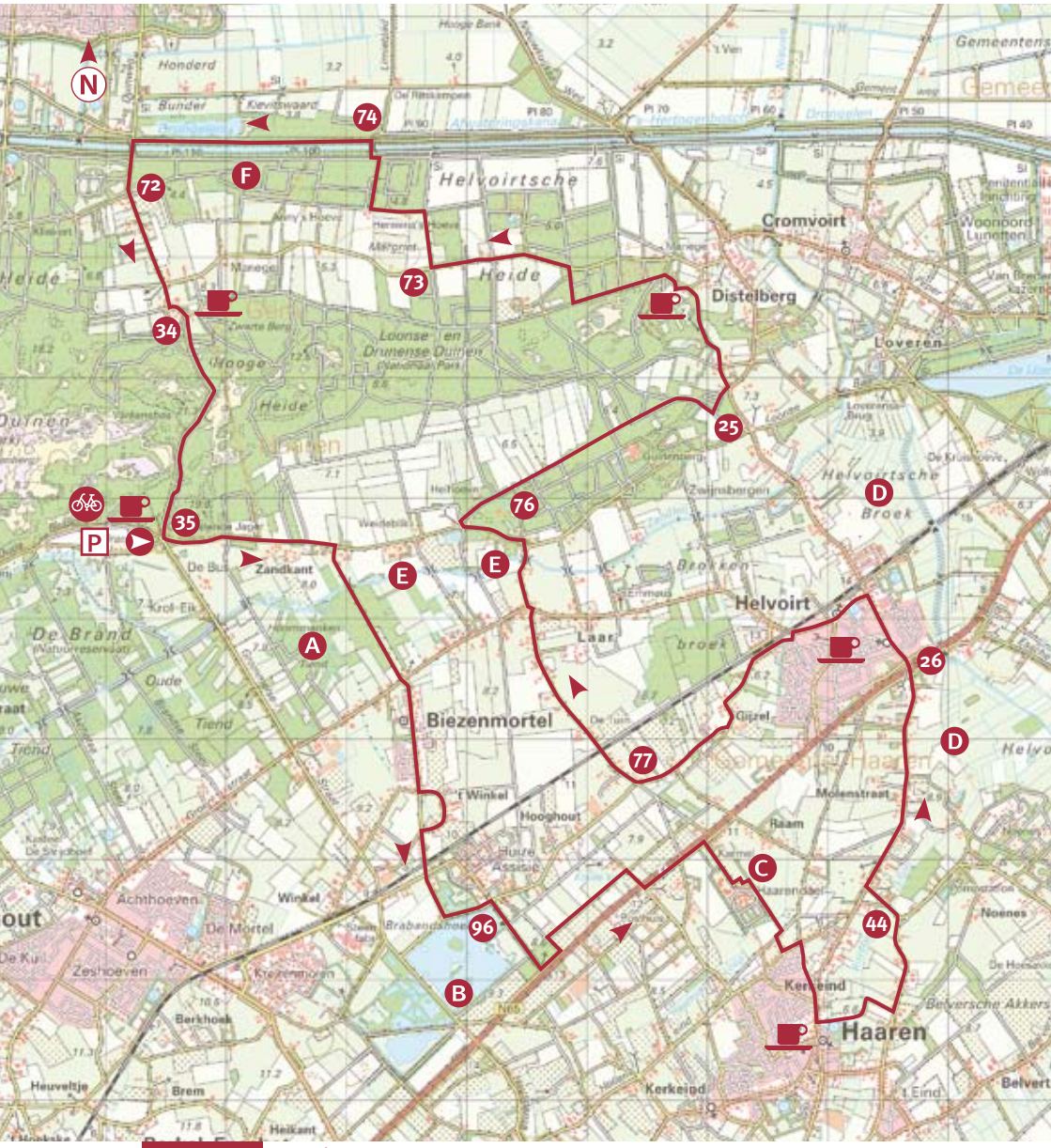

= 1 km

Topografische ondergrond (c) Topografische Dienst Kadaster Emmen

Drunense Duinen

Kijkpunten

A De Brand

Het Brabants Landschap is eigenaar van natuurgebied De Brand ten zuiden van de Drunense Duinen. De route gaat bij de Zandkantseweg langs deze oude veenontginningen. Het land werd tussen 1200 en 1350 ontgonnen. Het is een mix van drassige weiden en hakhoutbos. Het gebied heeft de laatste decennia last van verdroging en verontreiniging.
Waterschap De Dommel streeft er in overleg met de plaatselijke boeren naar om het water langer in het gebied vast te houden. De Brand is daarom aangewezen als 'Natte Natuurparel'. Nu al is De Brand het belangrijkste amfibiegebied van Brabant, met soorten als de boomkikker, de heikikker en de kamsalamander.

B Leemkuilen

Op de vochtige heide tussen Udenhout en Haaren werd eeuwenlang leem gewonnen. Op tal van plaatsen werden putten en poelen gegraven om leem te kunnen delven. Vanaf 1970 is men hier op grote schaal zand gaan winnen. De grote plassen met grillige oeverlijn zijn het resultaat hiervan. Veel putten, poelen en plassen zijn nu eigendom van Brabants Landschap. De plassen lokken veel vogels, zoals de aalscholver, de oeverzwaluw en zelfs de visarend. Vanaf de lange laan achter Huize Assisië (voorbij kp 96) staat een vogelkijkhut, waar u de vogels kunt spotten.

Routebeschrijving

Kp 35 – kp 96 Voor café De Rustende Jager hangt een paneeltje van de Leijestroomroute. Volg de aangegeven richting, dus ri **kp 76**, fietspad naast Oude Bosschebaan. Na ruim 1 km RA, Zandkantseweg (**kijkpunt A**). Op rotonde RD, Biezenmortel in. Einde bebouwing Biezenmortel LA, Winkelsestraat. Op kruising LA en spoorlijn over. Op kruising RD, Hooghoutseweg. Bocht naar L volgen ri **kp 96** (**kijkpunt B**).

Kp 96 – Haaren Bij **kp 96** RA, verboden voor auto's. Aan het eind vóór verkeersweg LA. Bocht naar L en naar R volgen. Op kruising RA, Koolhofweg. Bij verkeerslichten N65 oversteken en LA, Rijksweg. Tweede weg RA onder poort door, Raamse Akkers. Weg volgen over parkeerterrein en RA, asfaltweg. Bebouwde kom Haaren in en op driesprong gelijk LA, Vogelenzang. Op kruising LA.

Haaren – kp 26 Op volgende kruising RA, even de Leijestroomroute verlaten en dus in bebouwde kom Haaren blijven, Oude Baan, later Groenplein. Einde weg RA, Kerkstraat. Voorbij restaurant De Chinese Muur LA, Broederspaadje, rood grindpad, later asfalt. Aan het eind LA ri **kp 44**. Einde weg LA, Groenstraat ri **kp 26**. Aan het eind RA, fietspad ri Helvoirt (**kijkpunt C**).

De Leemkuilen

Kp 26 – kp 77 Bij **kp 26** RD N65 oversteken. RD, Torenstraat, langs kerk. Voor spoorlijn LA ri Udenhout. Langs kerk en brasserie De Bolle Keizer. Net voor overweg LA, Sint Jorisstraat. Gelijk RA, Biestakkerstraat, later De Gijzel. Op splitsing R aanhouden.

Kp 77 – kp 76 Op driesprong bij **kp 77** RA, Gijzelstraat. Overweg over en RD. Aan het eind LA en gelijk RA, Runsvoort. Brug over Zandleij (**kijkpunt D**) oversteken. Asfaltweg naar L volgen, Oude Bosschebaan. Bij **P-22067** scherp RA, fietspad naast onverharde Oude Bosschebaan.

C Haarendael

Door een poort met wapenstenen uit de 18e eeuw en een oprijlaan met een prachtige dubbele rij beuken komt u op het terrein van het voormalige seminarie Haarendael in Haaren. De geschiedenis van Haarendael begon in 1833 toen de woningnood van de almaar groeiende schare Bossche priesterstudenten moest worden opgelost.
De Haarense Kapel op het complex, gebouwd in 1936, is een fraai voorbeeld van de Delftse School in de architectuur. Kapel is trouwens een bescheiden woord voor deze driebeukige basiliek. Tot voor kort was het complex in gebruik als centrum voor verstandelijk gehandicapten.

D Helvoirts Broek

De Broekleij stroomt van oudsher door het drassige gebied ten oosten van Haaren en Helvoirt. Rond 1900 bestond het broek nog bijna helemaal uit moeras, maar in de jaren daarna is het ontgonnen. De kavels staan loodrecht op de beek. Het Helvoirts Broek heeft betekenis als broedgebied voor weidevogels zoals kievit en grutto.Tijdens hoog water kan hier water worden geborgen.

E Zandleij

Al ruim een eeuw wordt het grootste deel van het gezuiverde Tilburgse rioolwater via de Zandleij via het Drongelens Kanaal, dat officieel Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen heet, naar de Maas gevoerd. Helaas is het water vaak nog van onvoldoende kwaliteit. De beek is gekanaliseerd, maar overstroomt nog wel eens tijdens natte periodes. Vervuild oppervlaktewater komt hierdoor in de omgeving terecht. Het waterschap wil de beek aanpakken en inrichten als ecologische verbindingszone. Het doel is om de oevers gevarieerder te maken met bloemrijke graslanden, struiken en bosjes. Op plekken waar dat mogelijk is worden poelen aangelegd om amfibieën en insecten meer kansen te bieden. De Zandleij had van 1942 tot 1995 een eigen waterschap: Waterschap De Zandleij. Sinds 1995 is het waterbeheer bij Waterschap De Dommel gekomen.

F Drongelens Kanaal

's-Hertogenbosch had tot honderd jaar geleden een moeizame relatie met het water in de omgeving. Vooral tijdens samenvallende pieken in de waterafvoer van de Maas en de Brabantse beken kwam het voor dat de stad last had van overstromingen. Om die reden is tussen 1907 en 1910 het twintig kilometer lange Drongelens Kanaal gegraven, tegelijk met de aanleg van de Bergsche Maas. Als de Dommel en de Aa bij Crèvecoeur niet in de Maas kunnen afwateren, stroomt het water vanaf 's-Hertogenbosch via het Drongelens Kanaal naar de Bergsche Maas. De Zandleij en de Broekleij wateren af via dit kanaal. Door de aanleg van het kanaal is de directe verbinding met de Maas van deze beken afgesneden.

Kp 76 – kp 73 Fietspad naast Oude Bosschebaan RD volgen. Op **kp 25** LA ri **kp 73**, fietspad langs onverharde weg. Aan het eind LA, 't Hoog. Op driesprong met bomen in midden RD, 't Hoog. Weg buigt naar R en heet Giersbergsebaan. Op kruising RD, Giersbergsebaan, halfverharde weg. Na bijna 1 km bij blauwe pijlen op bomen RA, halfverharde weg. Op asfaltweg LA, Margrietweg.

Kp 73 – kp 35 Op driesprong bij **kp 73** RA, Margriet. Bocht naar L en naar R volgen. Bij witrood hek bocht naar L volgen en even verder RA brug over. Aan overzijde bij **kp 74**, LA, fietspad langs kanaal (**kijkpunt E**). Einde fietspad LA brug over en RD. Bij **kp 72** RD. Op driesprong RD klinkerweg volgen, Duinweg. Aan het eind LA, Giersbergen Even. Bij Herberg De Drie Linden en **kp 34** RA fietspad ri **kp 35**.

Zandleij bij Biezemortel